

WENB

Netbeheer
Nederland

ENERGIE **nvde**
NEDERLAND NEDERLANDSE VERENIGING DUURZAME ENERGIE

De Tweede Kamer
t.a.v. Bureau Woordvoering Kabinetsformatie
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Bezoek- en postadres
Utrechtseweg 310, B42
6812 AR Arnhem

(026) 356 95 69
info@wenb.nl
www.wenb.nl

BTW NL8006 29 292 B01
IBAN NL 37 ABNA 0534 8293 76
KvK 40124382

Datum 15 juli 2021
Ons kenmerk WENB-B-21-M - 210716
Betreft Oproep Energietransitie & Arbeidsmarkt

Geachte mevrouw Hamer,

We bevinden ons volop in de overgang naar een duurzame energievoorziening. Om de ambities van het Klimaatakkoord te realiseren zijn veel extra vakkrachten nodig, die over de juiste vaardigheden beschikken. Nu al is sprake van grote tekorten, die nog zullen oplopen.

Behalen van de Klimaatdoelen vraagt om investeren in mensen, scholing en arbeidsmarkt

Het tekort aan gekwalificeerde arbeidskrachten is een grote belemmering voor het behalen van de klimaatdoelstellingen. Daar heeft de coronacrisis geen verandering in gebracht. Vooral het tekort aan vakkrachten, die nodig zijn voor de aanleg van de infrastructuur en warmtenetten, de bouw van windparken en zonnevelden, het aanbrengen van zonnepanelen op daken en andere vormen van verduurzaming van de bebouwde omgeving, vormen een ernstige bedreiging voor het behalen van de klimaatdoelstellingen. De komende jaren moeten structureel meer mensen worden opgeleid voor werken binnen de energietransitie.

Wij vragen dan ook aandacht om te investeren in mensen, scholing en arbeidsmarkt en willen onderstaande punten meegeven voor het toekomstig Regeerakkoord. U ontvangt deze oproep van de werkgeversvereniging en brancheverenigingen van de energiesector; WENB, Netbeheer Nederland, Energie Nederland en NVDE.

WENB

Netbeheer
Nederland

ENERGIE
NEDERLAND

nvde
NEDERLANDSE VERENIGING DUURZAME ENERGIE

1. Instroom bevorderen: Structurele promotie techniekonderwijs en positieve prikkels voor studenten

De energiesector vraagt om het opheffen van collegegeld voor technische opleidingen en om structurele financiering van Techniekpromotie zodat de instroom in technische opleidingen wordt verhoogd.

Het ideale onderwijs maakt jongeren nieuwsgierig en geeft ze het verlangen om zaken verder uit te zoeken. Techniek is daar bij uitstek geschikt voor. Het laat je kennismaken met natuurkundige principes en biedt de mogelijkheid om zelf te gaan experimenteren, kortom, het zet zowel hoofd als handen aan het werk. Maximale inspanningen zijn nodig om de instroom in technische opleidingen te verhogen, bijvoorbeeld door het vrijstellen van collegegeld voor technische (MBO/HBO/WO) opleidingen.

Het is bovendien belangrijk dat techniekpromotie in basis- en voortgezet onderwijs een structureel onderdeel wordt. Alle leerlingen op de basisschool maken kennis met techniek. Werkgevers in de techniek zoeken het onderwijs in de regio op en werken ermee samen. Lopende initiatieven op dit vlak, zoals TechniekPact, het Platform Talent voor Technologie, dienen structureel ondersteund te worden zodat de impact vergroot kan worden.

2. Adequate beschikbaarheid technische opleidingen: financiering van opleiding afgestemd op de arbeidsmarkt en landelijke dekkende opleidingsinfrastructuur energieopleidingen (regulier en LLO) realiseren

Wij vragen extra ondersteuning voor het VMBO en MBO om flexibele instroom, modulaire programma's ten behoeve van het onderwijs gericht op de energietechniek landelijk dekkend beschikbaar te houden.

De financiering van het beroepsonderwijs moet beter worden afgestemd op de arbeidsmarkt. Het kan niet zo zijn dat bedrijven schreeuwen om personeel, terwijl anderzijds studenten afstuderen op studies met weinig perspectief op werk. Onderwijsinstellingen die opleiden voor beroepen waar tekorten op de arbeidsmarkt zijn, moeten kunnen rekenen op extra financiering.

De energietechniek opleidingen vormen een relatief klein onderdeel van het totale techniek onderwijs. Wij zien het onderwijs worstelen met financiering van flexibel onderwijs, het bekostigen van innovatieonderwijs-concepten zoals fields labs, learning communities e.d. omdat er maar een gering aantal studenten of deelnemers vanuit de zij-instroom zijn. Ditzelfde fenomeen zien wij terug bij het VMBO-PIE onderwijs: ook daar moet er een landelijk dekkend netwerk van technische vmbo's met opleiding PIE zijn om de bereikbaarheid te verbeteren.

Werkgevers gaan ook zelf in gesprek met de MBO Raad om een adequaat en flexibel opleidingsaanbod te ontwikkelen en onderzoeken daarbij hoe voldoende zekerheid geboden kan worden voor de MBO-instellingen voor een minimale instroom. Daarbij zal ook onderzocht worden hoe er zekerheid is te geven aan MBO-instellingen voor een minimale

WENB

Netbeheer
Nederland

ENERGIE
NEDERLAND

NVDE
NEDERLANDSE VERENIGING DUURZAME ENERGIE

instroom van afgestudeerden gedurende een periode van bijvoorbeeld vijf jaar en om baangarantie te geven aan mensen die de opleiding succesvol hebben afgerond. Een positieve prestatieprikkel voor het MBO om de aansluiting bij de behoefte van het bedrijfsleven te verbeteren zal hierin ook helpen.

In een tijd van een leven lang ontwikkelen, heeft het onderwijs ook een rol voor volwassenen. Stimuleer daarom de verdere flexibilisering en zorg voor een fijnmazige infrastructuur met meer instroommomenten en werk met modules, zodat dit beter aansluit bij de behoeften van volwassenen. Zo wordt de noodzakelijke mobiliteit op de arbeidsmarkt beter ondersteund, kan er sneller worden opgeleid en wordt het aantrekkelijker om bij en om te scholen voor volwassenen.

3. Effectieve mobiliteit op de arbeidsmarkt: regionale arbeidsmarktaanpak energietransitie en bevorderen werk-naar-werk

Regionaal actieplan Arbeidsmarkt Energietransitie is nodig. Ook vragen wij een nieuw Kabinet maximaal te blijven investeren op werk-naar-werk met scholingsbudgetten en het wegnemen van nog bestaande belemmeringen. Daarbij pleiten wij voor één uniform skillspaspoort in Nederland in te richten. Dit bevordert de transparantie op de arbeidsmarkt en zal loopbaanpaden tussen sectoren bevorderen.

In andere sectoren (zorg, onderwijs) is gebleken dat enkel landelijke instrumenten onvoldoende zijn om een goede matching te faciliteren tussen werknemers, werkgevers en onderwijsinstellingen. Het werk in de energietransitie is bij uitstek regionaal: de Regionale Energiestrategie maakt immers per regio een plan hoe de energievoorziening binnen deze regio er uit gaat zien. Analoog aan de aanpak in de zorg en het onderwijs stellen wij daarom voor om een regionale arbeidsmarktaanpak in te richten voor de energietransitie. Doel van deze aanpak is om een regionaal actieplan te creëren die in iedere regio zorgt voor een match tussen arbeidsmarkt, scholing en de uitvoering van de klimaatambities in die regio.

De energiesector heeft nog vele arbeidskrachten nodig de komende periode. Met het actieplan "Branchebruggen & Baankansen Energie" zetten de werkgevers uit de energiesector (netbeheerders en energieleveranciers) vol in op het mogelijk maken van de overstap van Werk naar Werk. Het plan biedt ontslagen werknemers uit andere sectoren de gelegenheid zich versneld te laten omscholen zodat zij in de energiesector aan het werk kunnen gaan. Stimuleringsmaatregelen hieromtrent blijven nodig, ook na de coronacrisis.

WENB

Netbeheer
Nederland

ENERGIE
NEDERLAND

NVDE
NEDERLANDSE VERENIGING DUURZAME ENERGIE

Wij pleiten voor één uniform competentiepaspoort dat meer inzicht geeft dan enkel een eerder behaald diploma. Daarmee creëren we transparantie op de arbeidsmarkt die zo noodzakelijk is voor een goed werkende arbeidsmarkt. Het biedt handvatten waarop een werkgever kan gaan zoeken. In Nederland lopen diverse pilots naast elkaar. Het is tijd om een stap verder te zetten en één uniform (of in ieder geval onderling uitwisselbaar) paspoort in te voeren, analoog aan België. Dit past ook bij het advies van de commissie-Borstlap om kennisveroudering tegen te gaan en mensen “fit for the future” te houden.

Vriendelijke groet,

Reinier Rutjens

Dick Weiffenbach

Sam Collot d'Escury

Olof van der Gaag

Directeur
WENB

Directeur
Netbeheer
Nederland

Directeur
Energie
Nederland

Directeur
NVDE